

Züllés a főváros élelmiszer-üzemében.

*

**Kontár vezetés, ár-ágra tojás és „olcsó”
husvétli bárány.**

A Nepszava olvasói előtt ismeretes már az a garázdálkodás, amely a főváros községi élelmezési üzemében a legutóbbi időben meghonosodott. Egy hosszabb cikkben már föltártuk azokat a botrányos állapotokat, amelyek a fővárosnak nagy jövőre hivatott községi üzemét a teljes szétzüllés felé viszik.

A polgári lapok eddig osztatlan elismeréssel adóztak a fővárosi élelmezési üzem vezetőinek és egy szóval sem említették a hibákat, amelyek egyre nőnek és szaporodnak a községi üzemekben. Most azután az egyik polgári lap is kénytelen foglalkozni az élelmezési üzemekben mindjobban elterjedő pazarlással és mulasztásokkal.

A főváros tanácsa — írja a szóban forgó lap — hogy megfojtsa a rettenetes élelmezési uzsorát, elárusító bódékat állított föl a városban — és éppen ezeken a bódékon át uzsorázzák a legnyiltabban a tehetetlen közönséget. A tojásárusításnál mutatkozik ez különösképpen. Meg kell azonban állapítanunk, hogy nem rosszakarat, nem bűnös szándék szabadítja ránk ezt a veszedelmet, hanem a kétségbeejtő tudatlanság. Akik a főváros hatósági tojásárusítását intézik, nem értenek ehhez a kényes mesterséghez, amely különleges kereskedelmi tudást igényel. Ha Folkusházy, a közlelmezési tanácsos, nem ért a tojáskereskedés raffinált fogásaihoz, az nem baj. Az egészségtelen garázdálkodás már ott kezdődik, hogy Amsterdamban, külföldi tanulmányútján, egy olyan embert szerződtetett a tanácsos az üzem vezetőjéül, akinek annyi köze van a tojáskereskedéshez, hogy azelőtt 160 koronás fizetésű alkalmazottja volt egy... sajtóüzletnek. Ezeket írja a „Pesti Tükör”, a főváros élelmezési üzemének egyik ágazatáról, a tojáskereskedésről. S amit ír, azt a következő adatokkal támogatja.

A főváros mindig drágábban szerzi be a tojást, mint a hozzáértő kereskedők. Március elején Kissármásról vett tojást a főváros 95 koronáért ládanként. Ugyanakkor Budapestről exportörök elsőrendű válogatott tojást 93 koronájával szállítottak külföldre. Más alkalommal Hódmezővásárhelyről vásárolt be a főváros, ládanként 108 koronájával. És ugyanakkor Budapesten 93—94 korona volt a tojás ára.

szoponu ny

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

389.65

Szerző

Cím Züllés a főváros élelmiszer-üzemében.

Hely

Idő

"1913"

Forrás:

Nepszava

Személy

Bp-

1913 10/11

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Oldalsz.

Hát így garázdálkodnak a főváros tojáskereskedésében. Ezért aztán a főváros tojáskereskedései sokszor jóval drágábban árúsítják a tojást, mint a kis szatócsüzletek.

E cikkkel egy időben jelent meg az öntudatos husipari munkások lapjában egy leleplezés, amely Reich urnak, a volt sajtárusnak, a főváros husüzemei körül tanusított kiváló szak tudásának szomorú következményeit ismerteti.

Reich Samu — írja a *Husipari Munkások Lapja* — nagy garral hirdette már hetekkel husvét előtt, hogy husvétkor milyen roppant olcsón fogja ő adni a bárányt. És mi történt? Reich Samu összeszedett mintegy 8000 darab bárányt (a várost tele hazudta, hogy 16.000 darabot vett), az egész környéket elárasztotta ügynökeivel és nagy vásárt csapott. Ennek az lett a következménye, hogy a bárány beszerzési ára fölszökött, mert az eladók a jó konjunkturát kihasználták. A bárányok tehát meg voltak, az olcsóságtól azonban ban messze állottak. És végül aztán megmaradt mintegy 1500 darab a főváros nyakán. Egy pár napig bűdösödtek a bárányok és azután Reich ur elrendelte, hogy csontolják ki a megmaradt bárányokat. A kicsontolás következtében kilónként 50% elveszett a bárányokból s a félig bűdös husból azután nem csinálhattak mást, mint virslit vagy kolbászt. Így nem tudni, hogy mitől hizik Budapest népe.

S ezt a garázdálkodást — írja tovább a *Husipari Munkások Lapja* — türi a főváros tanácsa. Türi, hogy egy kalarábékereskedő tönkretegy a modern szakértelemet és tudást igénylő husüzemet. Türi, hogy a főváros szegénysorsu népe romlott hussal éljen s ezresek vesszenek el egy érdemtelen ember hibájából. Bűnös könynyelműség ez a főváros tanácsától s megérdemelnék az urak, hogy korbáccsal vonják őket számadásra.

Reich Samu egyébként is úgy viselkedik, mintha agent provokateur volna, mintha kifejezetten arra törekednék, hogy a munkásokat sztrájkba kergesse. A *Nepszava* közölte a községi székállóknak azt a panaszát, hogy Reich mindegyiktől 300 korona óvadékot követel s en-

nek fejében különféleképpen megterheli őket. A panasz megjelenése után Reich előbb bizalmi nyilatkozatot csikart ki a székállóktól, azután közülök négyet elbocsátott, minthogy őket gyanúsította a cikk megírásával. A Husipari Munkások Szövetsége két hónap előtt beadványban kérte a fővárostól a községi husüzemekben dolgozó munkások bérvizonyainak javítását. A beadványt kiadták Vajna tanácsjegyzőnek, aki Reich befolyása alatt állván, megfosztotta a husipari munkásokat szerzett jogaiktól, elvette tőlük a reggeli- és az uzsonnaidőt. Azután pedig így szólt Reich Samu: „Ha nincs uzsonnaidő, akkor minék az uzsonna?”

Mindenütt, a legszigorubb hentesboltosnál is szokásban van az, hogy az üzemben dolgozó munkás a raktáron levő árúból uzsonnát vehet magának. Így volt ez eddig a községi üzemben is. Reich azonban kiadta parancsban, hogy aki egy fél virslit meg mer enni, azonnal kidobatik. Így akarja ő visszaszerezni azokat az ezreket, amelyeket ő elherdál a főváros népének zsebéből. A husipari munkások jól teszik, ha füttyölnek Reich urra s továbbra is élnek eddigi jogaikkal. Reich Samu, a sajtosegéd, azt hiszi, hogy ő nagy husipari reformátor, amikor rendre bünteti, bírságolja a munkásokat.

Kijelentjük — írja a *Husipari Munkások Lapja* — úgy a magunk, mint a községi husüzemek munkásai nevében, hogy nem fogjuk tovább tűrni ennek az embernek az erőszakosságát. Vigyék el őt arról a helyről, ahova teljesen érdemtelenül került. Nem járja, hogy a főváros közlelmezési üzemét egy ilyen kontár elzüllessze. S ha a tanács nem segít gyorsan a dolgokon, majd gondoskodunk arról, hogy az egész úgy a közgyűlés elé kerüljön...

Nincs sok hozzátenni valónk ezekhez a sorokhoz. Senki sem kételkedhetik abban, hogy mi a községi üzemek fejlődését szívünkön viseljük. Éppen ezért tiltakozunk az ellen, hogy egy protekciós egyén kedvéért teljesen tönkretegyék a községi üzemeket. Vagy talán éppen az a céljuk a főváros urainak, azért állították oda Reich Samut? Hát vegyék tudomásul az urak, hogy az öntudatos, szervezett munkások nem tűrhetik azt, hogy a községi üzemekben dolgozó társaik fölött egy „sárgaborsos pasa” (ahogy Reichot saját munkásai nevezik) kényuraskodják. A főváros s a fogyasztó közönség érdeke egyaránt követeli, hogy Reich ur mielőbb visszamenjen a sajtosboltba csomagoló-
nak vagy irnoknak s szüntesse be a mostani áldásdus működését.